

עֵתוֹ לִימֵנו וְעוֹבְדֵי יְהוָה - מִי.א.א. - 78 י.מ.ט.ו.ל.ל.ז. • מִסַּח תְּשׁוּבָה • אֶפְרַיִם 1985

ימנו אלים

זרקוד על... רב-שמנים מאיר בראון

כמו שזה קורה בדרך כלל, האהבה לים התחילה בתקופת הילדות המוקדמת. במקרה של מאיר בראון, זה היה במרוקו, שבה נולד והתגורר סמוך לחוף הים. שם גם נולדו החלומות.

מה תרצה לעשות כשתהיה גדול? – ימאי, כמובן, איזו שאלה.

בן 40, עלה לארץ בשנת 1954 (באניה), חושב חיפה, נשוי ואב לשתי בנות. כמו שזה קורה בדרך כלל, המשיכה העקבית לים, כגלגל הרצון לראות עולם. אבל לפני הכל צריך לרכוש מקצוע. מאיר למד מניקה ב"אורט" בנתיניה. התגייס לנח"ל. אחרי השחרור עבד כמה שנים בכית מלאכה בנהריה ובגיל 24 הוא התחיל להגשים את החלום הישן.

הוא הצטרף לחברת ספנות, ובמסגרתה הפליג משך כשנתיים וחצי. הזכרונות משם פושרים למדי. שום דבר ששווה לכתוב עליו הביתה. ב-1967 הוא עשה מעשה ועבר לאליים.

"ההבדל בין שתי החברות, כמו בין שמים וארץ. באל ים יש יחס אישי לכל אחד ואחד. מאיר התחיל לעבוד בתור מוטורמן. הנסיון המקצועי שרכש ביבשה עזר לו לבצע עבודות מקצועיות גם על הים – חרטות, רתכות וכדומה. לאחר הפלגה אחת באל ים עלה בדרגה והפך להיות רב שמנים.

הוא מדבר על האתגר המיוחד של עבודת המכונה. יש הגיון רב מאוד: פעם אחת אתה מפרק פיסטון, פעם אתה עושה אוברול לגנרטור, פעם אתה חורט. מכונה של אניה זה דבר כל כך מורכב, שההתמודדות איתו נותנת לך סיפוק גדול. במיוחד כאשר אתה נדרש לאלתר, לבצע קומבינציה מסובכת, בלא שיש לך את הכלים המתאימים.

מאיר מספר על צינוור הידראולי, שהתפוצץ פעם במיכל הרלק של המיכלית ג'מבו. צוות התיקונים ירד למיכל בתוך סירת גומי וצריך היה לצלול, כדי להכנס לתוך הטנק. ושם בפנים, כמובן חשוך מאוד והחברה עברו בסיוע פנס קטן.

העבודה היתה אמנם בתנאים פיזיים קשים ביותר, אבל כשמסיימים פרויקט כזה, אין הנאה גדולה יותר בעולם.

חזן לארץ בשבילו, כבר לא ביג דיל. בשנים הראשונות, אמנם, רק, פעור פה מארץ לארץ. אבל אחרי שהקיף את העולם 5 פעמים לפחות, אחרי שביקר באמריקה אוסטרליה, במזרח הרחוק, בצפון אמריקה, בדרום אפריקה וכמובן באירופה – למה עוד אפשר לצפות. מאיר בראון שרת כמעט בכל האניות של

"שירותים", מאיר בראון מרגיש, שהוא פועל יצור. "אני עוסק בעבודה כפיים. בלב ים, פעמים רבות אני ממש מייצר חלקים למכונה. אני גאה בעבודה הזאת, שבה אתה מרגיש את שתי ידיך, את עשר האצבעות וכמובן, גם את הראש".

המצב הכלכלי במדינה והמשבר כענף הספנות לא מדאיגים אותו במיוחד. מי שבסדר בעבודה – הוא מאמין – החברה תמשיך להעסיק אותו גם בתקופת המשבר. "אני שקט מפטרים רק את הלא מתאימים, הטובים ישארו תמיד".

קצת מוטרד משחיקת השכר, הכוונה למשכורת החוץ השקלית אבל לא יותר מדי – "אני חי תמיד רק ממה שיש לי ולא קופץ". שוב צף ועולה נושא הניתוק מן המשפחה. פעם זו לא היתה בעיה מיוחדת, אבל ככל שהילדות גדלות, הפרידה הולכת ונעשית קשה יותר.

לפעמים אף באות מחשבות לרדת לחוף. אם החברה תאפשר, מאיר בטוח שלא יתנגד למלא תפקיד ביבשה, אף שגם אז היה מבקש להפליג לפעמים.

פיצוי מתאים יש בהפלגות עם המשפחה – מאיר משתדל שזה יקרה כמה שיותר.

מה שעוד מעורר זו הגאווה של הבנות על אבא שעובד בים. "אני חש שאני לא לבד".

עכשיו מנקרות בו מחשבות לעבור לקצונה. בעוד שנה הוא מתכוון ללכת לקורס קצינים. מאיר סבור שהידע שלו כיום, מאפשר לו למלא תפקיד של קצין שני ללא כל בעיות מיוחדות. רק שעליו להשלים כמה נושאים תאורטיים, על מנת שיקבל את ההסמכה. למה להיות קצין? –

זה לא עניין של כסף, אין הבדל גדול במשכורת בין קצין לבין רב משמנים בוותק של מאיר.

"הסיבה היא, שאני רוצה לסיים את הקריירה בצורה יפה, איך שאומרים בצורה מכובדת".

משתתפים באבלו של זגורי דוד על מות אביו
משתתפים באבלו של מנור משר על מות אמו
משתתפים באבלו של שמואלי רפאל על מות אחי
משתתפים באבלו של ציגנלאוב רבקה על מות אמה

אל ים. לא, המעבר מאניה לאניה איננו קשה לו. בכל פעם יש הרגשה שאתה חוזר לבית מוכר.

"אומרים", אומר מאיר, שהאניה היא הכית השני של הימאי. אבל בשבילי הכית השני הוא קודם כל החברה, הקשר העיקרי שלי הוא עם החברה.

לפני שש שנים נטל את האשה והבנות ומשך תשעה חודשים (!) הן הפליגו איתו. על סיפון ה"סי ואליאנט".

בסופו של דבר אני שואל – מה אתה מעדיף, את הים או את החוף?

"תראה", עונה מאיר, "בחוף יש לך כונוס" – זו המשפחה. אבל הים הוא הפרנסה שלי ואי אפשר להתחמק מזה".

שאלה נוספת: מה אתה לא אוהב במקצוע הזה?

תשובה: יש ימים שאתה עובר ברציפות 24 שעות ויותר, כאשר יש תקלות רציניות ואז אתה מד אפ, שבע מכל זה.

יחסיו עם הימאים האחרים טובים, בדרך כלל. "מי שאני לא אוהב, אין לי איתו שום קשר. אחרי הכל לא התחנתני עם אף אחד. הנאמנות העיקרית היא לחברה וזה הכי חשוב".

למרות שימאות מוגדרת בודגון המקצועי

מוטקה ירקוני יוצא לפנסיה.

שלושה חודשים בקורס ואח"כ עולה ירקוני על אוניה של צים. עוד שלושה חודשים בעים והוא הרגיש שזה מספיק, שנגמר לו העניין. ירד לחוף והלך לעבוד בסולל בונה. שלוש שנים על החוף — כל יום דומה למשנהו שמונה שעות של עבודה שגרתית, כלי ארועים מיוחדים, ללא ריגושים, ללא סיפורים. ואז התברר לו שאני נגוע בחיידק, פתאום היו חסדים לי המרחבים האין-סופיים מאופק לאופק, הבלתי צפוי, והטוילים לחוף לארץ. הדחף הפנימי הלך והתגבר ובשנת 1954 מוצא עצמו מוטקה. כשהוא מהדפק על שערי חברת "אל ים".

המסד בעמ' 29

שלושים שנה עבד כלכל ראשי מרדכי (מוטקה) ירקוני בחברת אל ים. ליתר דיוק, את עבודתו בחברה התחיל ב-24.8.1954. לפני כמה שבועות, בגיל 65, הוא יצא לפנסיה.

במשך שלושים השנה האלה שרת מוטקה על עשר אניות: "תל אביב", "ים סוף", "הר כנען", "הר תבור", "הר גלבוע", "הר אדיר", "הר מירון" ו"סי ואליאנט", "סמסון", "מינרבה".

את ההפלגה הראשונה — אולי הארוכה מכולן — עשה כמעפיל צעיר, על סיפון ספינת המעפילים "קטינה".

בגיל 20, ממש ערב תחילת מלחמת העולם השנייה (1939), עזב מוטקה את ציביה ארץ מולדתו והפליג לפלסטינה. אז קראו לו ערן מרדכי גרינברג.

המשמרות הבריטיים ששייטו לאורך חופי הארץ מנעו מן ה"קטינה" מלהתקרב לחוף. מרי פעם הצליחה להתחמק לשעה קלה, להוריד כמה סירות לחוף כפר ויתקין ובהן עשרות או מאות ספרות של עולים, ואז נאלצה להרים עוגן ולהמלט חזרה ללב ים. מטע התלאות נמשך על פני שלושה חודשים ובהם העמיסה ה"קטינה" על סיפונה מעפילים של ספינה אחרת, שטבעה ע"י האי כריחים. מוטקה היה בקבוצת העולים האחרונה שירדה לחוף והוא נשלח לפלוגת ביתר במשמר הירדן.

בסוף 1940 התגייס לצבא הבריטי, בשורותיו לחם במדבר המערבי ובאיטליה. בקרבות על ראוונה נפצע והושב ארצה וכאן שוחרר מן השרות, ב-1946.

מוטקה הצטרף לשורות האצ"ל. לפרנסתו, פתח מסעדה בנתניה, כשותפות עם חבר מן המחתרת.

לאחר התקפה של הארגון על המחנה הבריטי בכפר יונה, נפל על השניים חשד שהם היו קשורים לפעולה.

הצנחנים הבריטיים — ה"כלניות" המפורסמות — גמלו להם, איפוא, בפיצוץ המסעדה. הלך לו מוטקה עצוב לבית קפה, לשתות משקה חריף כדי לשכח. ושם הוא פגש בידיד מן הבריגדה — חיים לסקוב, שישב ולגם מתוך בקבוק של ויסקי. לאחר שמוטקה השיח את מרי ליבו נתן לסקוב בידיו פתק הפניה לחברת חשמל בחיפה. כפתק היתה המלצה, שמוטקה עתור נסיון קרבי יפקד על מחלקת אבטחה וליווי כלי הרכב של החברה, שנעו בדרכים עוינות — באזור ואדי ובגליל.

ב-1948 התגייס מוטקה לצה"ל ומונה להיות מפקד מחלקה בגרוד המשרויין 79 של חטיבה 7.

צוערי בית הספר לקציני ים — באוניה "נבו"

ההפלגה נחתמה במסיבה רבת משתתפים שערכנו לכבוד הצוות ובה נאמרו דברי תודה, לכל מי שסייע לנו להשתלם בהפלגה זו. כמו כן, ברצוננו להודות לצוות האניה, לחברת אליים, ולכל מי שטרח, הגה ויישם הפלגה מוצלחת זו.

כברכת שנת סחר פוריה

קדטים, מחלקת מכונה ד'
בית ספר לקציני ים — בעכו

חוינו את חיי הסגל באניה, הן בעבודתו והן במסגרת החברתית. וזה, סייע לנו בשיקולינו על המשך ההפלגות בעתיד, ועיצוב החיים שלנו. בזמן ההפלגה התחברנו עם צוות האוניה והפכנו להיות חלק בלתי נפרד מחיי היום, נטולי השגרה, באניה."

בעקבות הכרותנו זו, נוכחו לדעת שחיי הימאים מעניינים ומלאי חוויות. נוכחנו לדעת גם, שהימאים יודעים לשמוח בחגים ובאירועים שמחים אחרים. למרות העבודה הקשה שאין אנו מורגלים בה, וה"סערות" שבדרך, נהננו מההפלגה, אשר תרמה רבות לידע המקצועי שלנו.

קבוצה בת עשרה קדטים, ממחלקת המכונה של בית הספר לקציני ים בעכו, ערכה הפלגת לימודים על סיפון ה"נבו".

הפלגה שנמשכה כמעט חודשיים (14.8.84 - 7.10.84), במכתב הבא, שהגיע למשרדי החברה, מפרטים החניכים מקצת מן החוויות שעברו עליהם בהפלגה.

"בהפלגה זו ישמנו את החומר העיוני אשר נלמד בבית הספר ובכיתת הלימוד שבאוניה, בעבודה מעשית בחדר המכונות של האניה.

מגדלור מלכא סאה

- ליילי שופן — לפרישתה לגמלאות
- ירקוני מרדכי — לפרישתו לגמלאות
- סולטן מישל — להולדת הבת
- צור עמרם — להולדת הבת
- מירצקי מרק — לנשואיו
- דורון אלעמי — להולדת הבת
- דכליס אריה — להולדת הבת
- חורי יוסף — להולדת הבת
- טולדנו פרוספר — להולדת הבן
- סמנה אלי — להולדת הנכד
- מיכשלווילי דוד — להולדת הנכד
- מטרס יעקב — לבר מצווה של הבן
- פישר הדסה — לבר מצווה של הבן
- מרי קסטל — להולדת הנכד
- הורוביץ יצחק — להולדת הנכד
- סירס יוסף — לנשואי הבן
- קופשטיין שרה — להולדת הנכדה
- ברוך יעקב — לנשואיו

לגבי לוסקי — החלמה מהירה

תעודות סמיכות
תחאוכו יצחק — מכונאי ראשי
נוראני יוסף — חובל ראשון

דג מעולם אחר

וכאן המקום לשלוח ברכות גם למכונאי הראשי פטר הברלינג ולמלח הכשיר שמואל גבאי, שללא עזרתם בסחיבת הלוקוס לא היינו יכולים לזכות בתמונה המדהימה הזו. בלעדיהם, כלי הסחורה בודי היינו מתחסים גם לסיפור הזה, באותה רצינית השמורה עימנו, בדרך כלל, לסיפורי ימאים, ההוכחה, הנה היא לנגד עינינו ממש: הלוקוס הנקב בתמונה משפחתית עם פטר הברלינג, טפניק זלאמיר וחיים דם – ארי מקורות יודעי דבר הולידו לכתבינו, שאת בשר הלוקוס אוכלים עד היום ב"הקסנרס", אבל כתבנו מציע להמייחס בזהירות למידע הזה, אותה זהירות השמורה עימנו, בדרך כלל, לסיפורי ימאים.

בירי לחסבל טוב וסוב כרי להאמין. דג המגנט, שפתיח בידו (בכוסו?) סטפניק – המכונה הישן של ה"הקסנרס" הוא, בסך הכל, לוקוס. יש בעיה להבנים אחשו לכחבט: אורך הדג כמעט מטר אחד ומשקלו 18.5 ק"ג (!) כי המחפירן במפלגות כאלה, שיצטרף ל"הקסנרס" במטרה הבא למצויים. ואז, במעגן סירחם שוקיה, שיטול את החכה למים ו... מי יודע הלוקוס הנייל, על כל פנים נירוג ב"הקסנרס". מ"הקסנרס" שוקלים אם לציון את היום הזה עם כשרים הבאים, בחגיגות מיוחדות.

- הכשרתית שקשה יהיה להתגבר עליה.
- בעיות מבנה – מבנה סלירי התקן של המגנט הסופרימוליק. האלקטרוני דות הן בעיות שקשה יהיה לפסוד אותן.
- יהיה צורך להתקין סוג חדש של מכונות קריואוגניות (Cryogenic) שהם מכונות לקירור לטמפרטורות נמוכות מאוד, ושפיתוחן מתקדם כיום בשלב ראוי לציון.
- יהיה צורך להגן באיזו שהוא דרך יעילה על בני אדם ומכונות מפני השפעתם של השדות המגנטיים החרי קים, לפחות, עד שמידת יציבות השפעתם תחקר ותתברר.
- גזים רעילים (מימן וכלור) יופרו בסביבת האלקטרודות – ופליטתם עלולה לגרום לקורוזיה הרעילה (ידוע אמנם, שהשימוש באלקטרודות טיטניום המצופות במנגניום אקסידה יפחית או יבטל את ייצור הלוח של כלור וייצרו המצן, שהוא גם מזהם פיצוצי).
- רוב המהנדסים העוסקים בטיסה ה" MHD טוענים שקיים קושי רב בפיסת מערכת בקרה של הצפיפות המגנטית.
- בעיות תימרון יתעוררו כאשר הוא ניתן יהיה לייצר כוחות דחף הנעשה אחרת, בעוצמה הדרושה לבטיחות תמרון האניה, למרות שה"Crash Stop" בסוג זה של הנעה – יפיל יותר לעומת המגבלות המגנטיות הנייל סבי תמנים היתרונות הבאים:
- הסילון (JET) פועל ישירות על מי הים, כך שהצורך במדחף מסוג מערכת ההנעה, בשיטה זו, תהיה הרבה יותר חסכנית מהמערכות הקיימות בכל מה שקשור עם "חלקים נעים" ר"חלקים מסתובבים, כך שיהיה חיי כון גדול יותר בחלקי החילוף בחיבה ואיוש חדר המכונות, ואולי אפילו בהכשרה.
- הרעשים וההתפלגות הנוצרים על ידי מדחף והתשלובות – מבוטלים.
- בפוטנציאל יש להנעה מסוג זה יתרונות נות נצילית על המדחף במהירויות הגדולות מ-50 קשר.
- אם יצליחו (בצורה כלכלית) להודיע את הטמפרטורה של המגנט הסופרי מוליק, ניתן יהיה להגיע לנצילות גבוהה יותר בתצורת הדלק.

ALONG THE WALLS THROUGH THE AGES

by BETTY SIGLER

Circling the Old City walls on foot by the light of the full moon on the first night of Passover is an old Jerusalem tradition. Today this can be done not only under the walls but on them. However, until twentieth century lighting is completed on what is essentially the Crusaders' CHEMIN DE RONDE or patrol route, night walks are not recommended: besides, there is much more to see by day.

The present walls, four kilometers in length, represent extensive Turkish rebuilding, in the mid sixteenth century, of earlier Crusader fortifications. Sultan Suliman the Magnificent, whose empire extended to the gates of Vienna, ordered it, understanding as he did both Jerusalem's religious importance to himself and his European rivals, and its at least equal strategic importance as a hill city on the route between Europe and the riches of India.

The slits in the walls about a meter and a half thick served his archers, were later broken open wider for the artillery muzzles of his successors, who continued to rule Jerusalem till 1917. Arabic inscriptions over the gates extol Suliman, contain the date on which they were completed. Pieces of Roman, Byzantine and Crusader columns were stuck horizontally through the walls to strengthen them, protrude as small discs with a central hole. Wider discs, smooth or carved, are decorative elements. From the miniature balconies over Suliman's gates, defenders could pour boiling oil or pitch over entering attackers.

BARRIER AND ACCESS

These old gates, some named for the places they led to — Jaffa, Damascus, Hebron — were designed as barriers no less than as openings. Going through, one twists

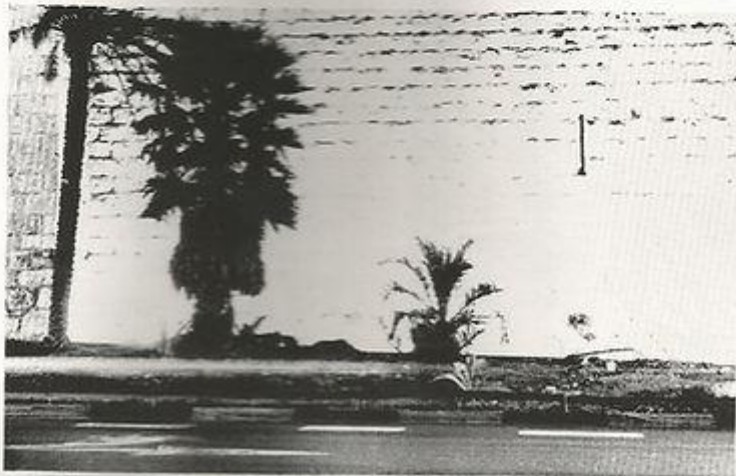
through chambers that once served as check points within the wall. Emperor Hadrian's Damascus Gate (c. 135 A.D.), recently excavated down a flight of Roman stairs from today's gate, also had its guard-rooms. The New Gate, however, (1860) was cut straight through the walls as a favour to the Russian Orthodox authorities in the Old City, giving them easier access to what was then their building site on the Russian Compound of today. Some 50 years later the Turks breached the wall again, beside the Jaffa Gate, so that their ally Kaiser Wilhelm II and his retinue could ride through in state.

The walk on the walls of Jerusalem is a three-hour experience of Jerusalem past and present,

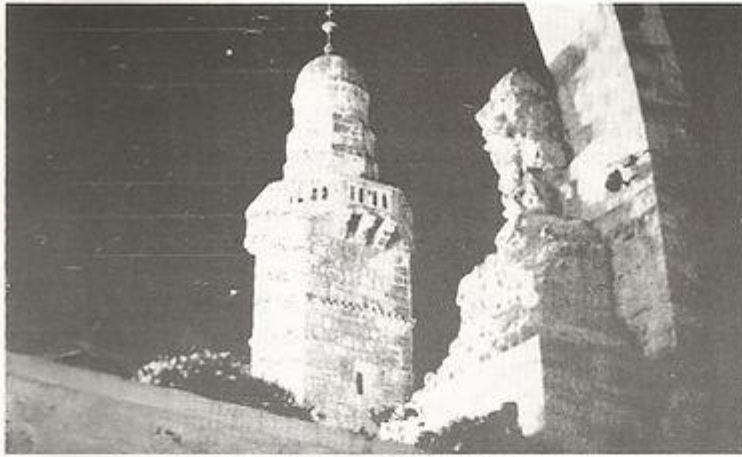
with a scenic adventure for a fringe benefit. Going up at the Jaffa Gate, you look out toward West Jerusalem, east across to Scopus and the Mount of Olives; and inside to the massive remains of Herod's palace, crisscrossed by the buildings of the Hasmoneans, the Jewish rulers who preceded him and of the Byzantines who began to rule Jerusalem over three centuries after him.

TOWER NOT DAVID'S

Behind Herod's palace is David's Tower, a prominent landmark that has nothing to do with King David. True, he was the first to make Jerusalem his capital, but his city covered about twelve acres on the ridges of Silwan, extending north to include the Temple Mount, not less than a kilometer away from the tower bearing his name. "David's Tower" of today is a Turkish mosque built over an older Arabic mosque resting on the foundations of Herodian towers

SLITS FOR ARCHERS IN JERUSALEM'S CRENNELLATED WALLS WERE WIDENED AT THE LOWER END FOR FIREARMS

"DAVID'S TOWER" AND FRUIT TREES INSIDE THE WALLS

that were part of the glory of Jerusalem in the time of the Second Temple.

Moving south, we skirt the Armenian Quarter, discarding some old ideas on the way. The Old City never formed an integrated community, witness the walls behind which the Armenians lived their separate existence. Nor is the Old City, which gives an impression of tight crowding from its market streets, built wall to wall. Far from it. People in both Armenian and Christian quarters have gardens covered with trellised vines, grow lemon or orange trees, even keep chickens. Regrettably, there are also plenty of open dumps both in the public and private domain. Armenians as well as the Greek Orthodox and the Franciscans used to bury their dead within the city. Today a new Armenian church is going up over the old cemetery, preserving the ancient tombstones in the new walls. Their new theological seminary is under construction on what was a large vacant lot a few years ago, beneath which archeologists discovered the southern end of Herod's palace.

Following a Christian tradition that long preceded the Crusades,

ancient Holy Week processions used to start from this point. This made good historical sense, because it was probably the place where Jesus stood before Pontius Pilate. The Roman governor did not reside in Jerusalem but in the Roman capital, Caesarea. He would come up to Jerusalem, however, during the Jewish festivals of pilgrimage when the city might well become a hotbed of revolt. It is highly likely that his Jerusalem headquarters would have been the city's most sumptuous residential building, Herod's palace.

You look out toward the YMCA, the King David Hotel and the Tricolor flying over the French Consulate, in toward the Kishleh that was Turkish military headquarters and is now a police station and lockup. Moving ahead you see the golden Dome of the Rock, and the silver-domed El Aksa mosque within the Temple Mount walls. You have passed the old border neighbourhoods outside the walls, the homes of the poor when they were within rifle range of the Arab Legion on these very walls. Vacant now, the buildings are falling from dilapidation into ruin, for want of clear policies and adequate means for rebuilding

them. In from the southwest corner and the Zion Gate is the Jewish Quarter. Outside is Yemin Moshe with its windmill, the first Jerusalem neighbourhood outside the walls.

NATIONAL PRESENCES

The Dormition Church with its back to the wall at the Zion Gate, is on a site connected with traditions about the death of the Virgin Mary and the Last Supper. Built like a fortress by Kaiser Wilhelm, it also established a national presence, as did the Augusta Victoria Hospital between Scopus and the Mount of Olives, named for the Kaiser's Queen. The Russian churches, Notre Dame which looms large below the northern wall of the Old City, the Rumanian and Italian churches on the skyline all were built with the same double purpose. Even the massive Rockefeller Museum with its observation tower, facing the American Colony and backed into the northern wall of the Old City, built some 50 years ago, both maintained an American presence and safeguarded the excavated cultures of the past.

Looking into the Jewish Quarter, we see buildings restored from their ruins since 1967 as well as new buildings on previously vacant lots. There is also a small unfinished amphitheatre and garden, left that way both for lack of funds and for religious opposition to the profanity of a stage so near to the Temple Mount. Sloping away to the south is contemporary Silwan and the ancient city of David.

Climbing down near the Jewish Quarter parking lot, you go outside the walls for a look at the history sticking out of their base. In the bedrock are empty tombs from the times of the early Bible kings. When David's successors

had to build a bigger city, they solved problems of tomb desecration and cemetery pollution by removing skeletons to a contemporary burying ground. Also visible here are remains of a great Omayyid (early Arab) building and outcroppings of a Herodian street.

In the Zion Gate area during the War of Independence in 1948, Israel forces attempted several times to break into the Jewish Quarter, thus maintaining a foothold in the Old City. One such attempt is still visible as a shallow dent in the wall. A physicist at the Hebrew University constructed a huge conical bomb which he was sure could breach the wall. The bomb was dragged to the site under cover of darkness and detonated, gouging only a good-sized chip from Suliman's rampart. A plaque inside the monumental Zion Gate commemorates the hard work of the Army Engineers in 1967 in blasting away the Jordanian concrete barrier.

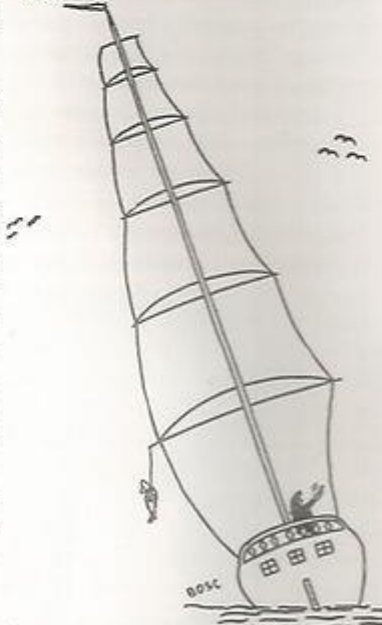
On the eastern wall you walk above the permanently blocked double Gate of Mercy, used last about 1300 years ago for the great festivals of the Byzantine Church. That was before the Arabs first conquered Jerusalem and made the Temple Mount a Moslem holy place. Outside the city are the cemeteries and churches of the Mount of Olives. Working north, you see the little mosques of the Moslem quarter see people wash hands, face and feet in the courtyard before the midday prayer as others emerge from the mosque to look for their shoes and return to the workday world.

Older houses as well as places of worship have domed roofs. In the absence of building timber and iron, this was the only type of roof possible, and an ideal way to shed rainwater into courtyard

cisterns.

The end of the tour, on the northern wall, takes us past the former site of a Jordanian artillery position and over the courtyard of the Christian Brothers School. There every one of several hundred boys seems to be either playing in or cheering on a basketball game. Beyond the school in the heart of the Christian Quarter, is the Holy Sepulchre Church.

The tour concludes at the Roman-Byzantine level of the Damascus Gate, whose guardrooms housed a huge olive oil press from the early Arab period, contemporary with the Omayyid palace at what was then the more elegant side of the town. From there it is up the Roman staircase to the Nablus-Schechem-El Halil (Hebron) Gate of today, past the food and souvenir vendors in all Suliman's gate chambers and approaches — and out.

"Quick! Hang another to starboard!"

במצוקות. דיפן הגענו עם הירכתיים למעלה והחרטום בים, כמו שאומרים. רק בנס יצאנו מזה. כשאני נזכר בזה, לא בא לי החשק לחזור. בסך הכל, היה טוב — אבל, טוב שהיה.

הוא החליל את עבודתו כמלצר תאים באניה "תל אביב" הישנה. בתפקיד הזה שימש זמן ממושך. אמביציות מיוחדות לא היו לו, שכן מלכתחילה סבור היה, שהים יהיה פרק קצר, שבמהרה יסתיים, אבל הימים הלכו והוא עדין מפליג.

אחרי שנתיים הוא מכיר את מי שתהיה אשתו. הם רוצים להנשא, אבל ההורים שלה נחושים בדעתם: ימאי? — לא בא בתוכו. "היתה מלחמה שלמה, לבסוף שנכעתי אותה, היא שכנעה אותם וב־1957 התחתנו".

ירקוני ממשיך להפליג ופתאום מתברר לו, כי הים חדל מלהיות מלאכה והוא הופך להיות קריירה של ממש. וכיוון שכן, כדאי לחשוב על קידום בעבודה. אליהו ברכה מצמיד אותו לכלכל ראשי וזה נחשב לו כמו קורס קרטיס. לאחר כמה חדרים מוטקה ירקוני מקבל דרגה של כלכל ראשי ועובר למלא את התפקיד החדש על "הר גלבוע". השנה היא 1960 מאז ועד לפרישתו, בסוף 1984, הוא ממלא את התפקיד הזה ברציפות.

על "אל ים" יש למוטקה רק מילים טובות: "תמיד הם היו הוגנים מאוד — בשנות גאות בענף, כמו בשנות שפל. החברה תמיד הקפידה לקיים את כל התנאים שלנו ובזמן, היחס המצויין היה לא רק כלפי הקצינים והצוות, אלא גם כלפי המשפחות שבחוף. וזה דבר שיש להעריך אותו במיוחד".

מוטקה נזכר, שבעת שהאניה עגנה פעם בניו אורליאנס, הוא חש ברע ואושפז בבית מקומי.

מיד הגיע טלפון ממשדרי החברה בארץ וההוראה היתה — לא פחות ולא יותר — חדר פרטי לכלכל ראשי ירקוני.

עכשיו יוצאים לפנסיה, ומוטקה לא רואה בזה סוף של דרך, אלא התחלה. ראשית כל, יהיה מספיק זמן להקדיש לאשה, שסבלה מאוד עקב ההפלגות הממושכות (ולמרות שסבלה יסורים איומים, לי היא לא אמרה דבר אף פעם. להיפך, היא רק היתה מעודדת אותו, אז איך ידעתי? הגיס שלי "הלשין").

והזן מזה, אפשר יהיה להשתלם באנגליה, וללמוד צרפתית, ולקחת קורס רציני בציוור ולשמוע קונצרטים.

ומה עם הים — התגעגע?

"שאלה טובה" — אומר מוטקה "אנשים אמרו לי, שאבכה, כאשר ארד מן הים. אבל זה לא קרה. כנאה, משום שאת שלי כבר עשיתי". נכון, טבעו של אדם לזכור רק את הרברים הטובים ולעשות אידאולוגיה מכל עניין, אבל יש ארועים בחיים, שאף פעם לא שוכחים אותם. כמו אותה ההפלגה מנורפולק ליפן, על גבי ה"תל אביב" הישנה: "היה טיפון נורא, נבי הפסיפיק צעק S.O.S. כמה ספינות טבעו

ISSN 0334-0708

EL YAM LOG

MAGAZINE FOR SEAGOING AND SHORE PERSONNEL
OF "EL YAM"

No. 84

עורך ראשי רב חובל י. הורוביץ

SPRING 1985

הודפס בדפוס אופק חיפה

Printed in Israel